

Løsninger på julequiz'en

5. januar 2015

Tidsfristen for indsendelse af løsninger til julequiz'en er udløbet, og en vinder er fundet: Palle Henriksen havde 9 rigtige ud af 10, og han vandt derfor den udsatte præmie. Tillykke!

Her følger løsningerne:

1. I mange år er der afholdt en stor skakturnering i jule- og nytårsdagene i denne by. Turneringen er afholdt siden 1920. Bent Larsen har vundet tre gange. Hvad hedder turneringen?

A: Hastings Premier Tournament, Hastings, England
B: Lisboa Christmas International Chess Open, Lissabon, Portugal
C: Rilton Cup, Stockholm, Sverige

Det rigtige svar er A.

2. Denne spiller (han blev kaldt remiskongen – 80 % af hans partier i karrieren endte remis) opnåede en match om verdensmesterskabet i skak mod Emanuel Lasker i 1910.

Matchen var på 10 partier. Af de første 9 partier vandt X parti nr. 5; resten endte remis. Så før parti nr. 10 førte X matchen 5-4.

Parti nr. 10 blev dramatisk. X havde først klar gevinststilling; dernæst klar remisstilling og til sidst tabte han. Emanuel Lasker var stadig verdensmester.

Hvem var X?

A: Dawid Markelowicz Janowski (1868-1927), Polen
B: Siegbert Tarrasch (1862-1934), Tyskland
C: Carl Schlechter (1874-1918), Østrig

Det rigtige svar er C.

3. Denne spiller gav en simultan-forevisning i Buenos Aires, Argentina i 1941, hvor han mødte 400 spillere. Han startede fredag den 20. august kl. 22 og var færdig søndag den 22. august kl. 10.05.

I alt 36 timer og 5 minutter. Resultatet var 364 vundne, 22 tabte og 14 remis – (92,8 %). Dette var en verdensrekord, som holdt i mange år (indtil 1977).

Hvem var denne spiller?

A: Miguel Najdorf (1910-1997), Polen og Argentina
B: Anders Gideon Tom Ståhlberg (1908-1967), Sverige
C: Paul Keres (1916-1975), Estland

Det rigtige svar er B

4. Hvem er den ældste nulevende stormester i skak?

A: Mark Evgenievich Taimanov, Sovjetunionen og Rusland
B: Yuri Lvovich Averbakh, Sovjetunionen og Rusland
C: Nikolai Vladimirovich Krogus, Sovjetunionen og Rusland

Det rigtige svar er B

5. Den skakspillende maskine "Tyrken" blev opfundet af den østrig-ungarske hofråd Wolfgang von Kempelen.

Det var på kejserinde Maria Theresias tid.

Skakmaskinen fik navn af sit udseende og blev betjent af en spiller, der lå gemt inden i den.

Den blev umådelig populær og berømt. Blandt dens modstandere kan nævnes Napoléon Bonaparte og Benjamin Franklin.

Hvornår blev skakmaskinen første gang fremvist for offentligheden?

A: 1740

B: 1770

C: 1800

Det rigtige svar er B

6. I John Nuun's bog: Chess Endings Vol. 1 er der følgende opgave, som stammer fra et parti mellem Yuri Averbakh og Jan Sefc i Dresden 1956:

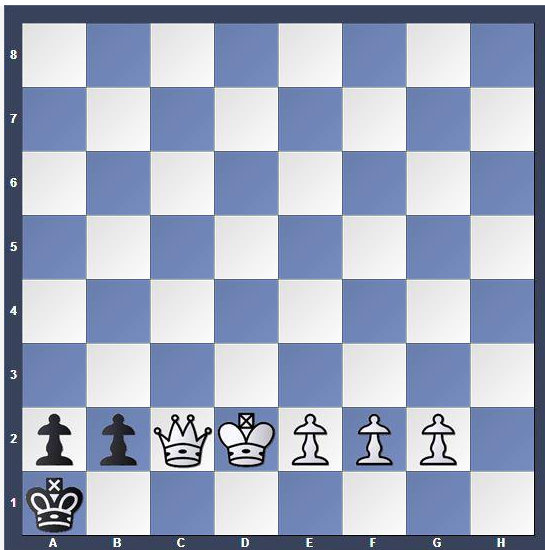

Fordringen lyder: Hvid trækker og vinder.

Løsning:

1. h6 Sxh6 2. Le3+ Kh5 3. Lxh6 Kxh6 4. Kh4 Kg6 5. Kg4 og vinder. Det svære ligger i at indse at 4. Kg4 (i stedet for Kh4) kun giver remis for hvid.

7. Denne opgave er komponeret af B.S. Barrett (1831-1917), USA
Opgaven blev offentliggjort i Dubuque Journal 1874.

Fordringen lyder: Hvid trækker og sætter mat i 12 træk.

På engelsk kaldes opgaven "The Staircase". Nu har jeg nok allerede sagt for meget.

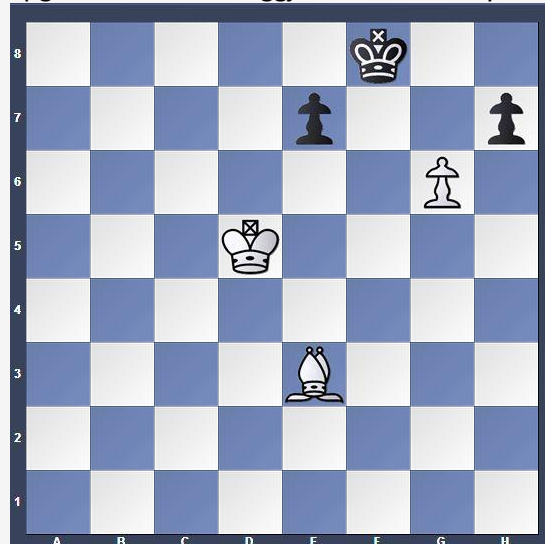
Løsningen:

1. Dc3 Kb1 2. Dd3+ Ka1 3. Dd4 Kb1 4. De4+ Ka1 5. De5 Kb1 6. Df5+ Ka1 7. Df6 Kb1 8. Dg6+ Ka1 9. Dg7 Kb1 10. Dh7+ Ka1 11. Dh8 Kb1 12. Dh1 #

Smukt komponeret. Let at løse, hvis man får idéen; ellers bliver det svært

8. Og nu dette studie komponeret af måske den største af alle skakkomponister: Alexey Alexeyevich Troitzky (1866-1942), Rusland

Opgaven blev offentliggjort i Shakhmatny v SSSR i 1935.

Fordringen lyder: Hvid trækker og vinder.

Løsningen:

1. Lh6+ Kg8 2. g7 Kf7 3. g8D+ Kxg8 4. Ke6 Kh8 5. Kf7 e5 6. Lg7#

Stort drama med få brikker.

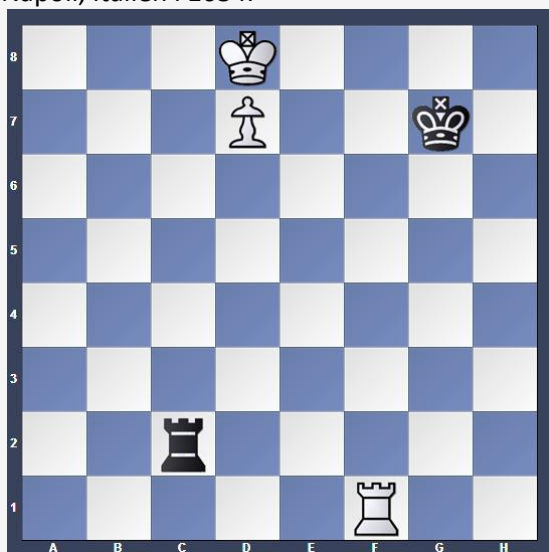
9. I denne opgave ser vi på den meget berømte Lucena-position.

Den er opkaldt efter Luis Ramiraz de Lucena (1465-1530), Spanien.

Han udgav den ældste kendte skaklærebog: *Repetición de Amores y Arte de Ajedrez con 101 Juegos de Partido*, som blev publiceret i 1497 i Salamanca, Spanien.

Lucena-positionen omtales dog ikke i hans bog. Så vi må opfatte det, som en ære han er blevet tildelt eller også forveksles den med en anden kendt Lucena-position i Lucenas bog: den såkaldt kvalte mat.

Det er et meget vigtigt element i slutspillet tårn og bonde mod et tårn (altså den førstnævnte Lucena-position). Den er første gang omtalt med løsning i bogen: *Il Putino*, udgivet af Alessandro Salvio i Napoli, Italien i 1634.

Fordringen lyder: Hvid trækker og vinder.

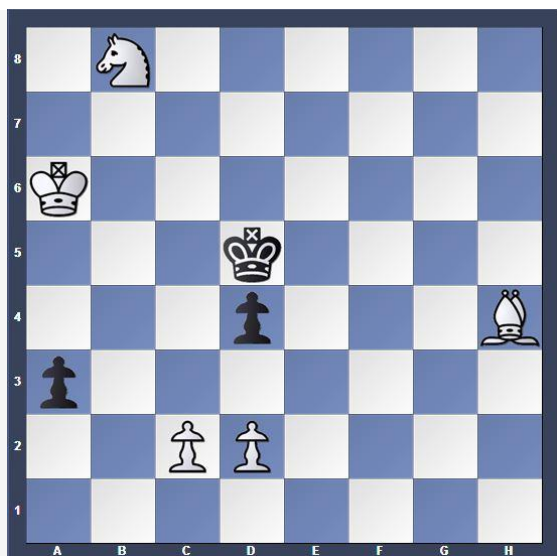
Løsningen:

1. Tf4 Tc1 2. Ke7 Te1+ 3. Kd6 Td1+ 4. Ke6 Te1+ 5. Kd5 Td1+ 6. Td4 og vinder.

Der er mange andre varianter, der fører til gevinst, men grundidéen er ovenstående variant.

Den er værd at huske, da den tit optræder i tårnslutspil.

10. Vi slutter af med dette studie af den store skakkomponist Leonid Ivanovich Kubbel (1891-1942), Rusland. Opgaven blev offentliggjort i *Schachmatny Listok* i 1922.

Fordringen lyder: Hvid trækker og vinder.

Løsningen:

1. Sc6 Kxc6 2. Lf6 Kd5 3. d3 a2 4. c4+ Kc5 5. Kb7 a1D 6. Le7#

En værdig afslutning på julequiz. Hvor i alverden kom den mat fra?

Hvids 3. træk d3!! er ved første øjekast helt vanvittigt; men der ses langt frem.

Godt Nytår!

Ove Rytter Jensen